

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2338/2017
26.10.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Мила Симић, адвокат из ..., против тужене „ББ“, ..., чији је пуномоћник Бранислав Живковић, адвокат из ... , ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1336/17 од 10.05.2017. године, у седници већа одржаној 26.10.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1336/17 од 10.05.2017. године у делу којим је одбијен захтев за поништај решења о отказу.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини П1 289/15 од 24.01.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се поништи као незаконито решење о отказу бр. ... од 03.08.2011. године, којим је тужили отказан уговор о раду бр. ... од 08.12.2003. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужена да јој на име накнаде штете уместо враћања на рад исплати износ од 429.000,00 динара са законском затезном каматом почев од пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилца да туженој накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 261.450,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1336/17 од 10.05.2017. године, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена је првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14 - у даљем тексту: ЗПП) Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити се у ревизији одређено указује на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП које су учињене у поступку пред другостепеним судом.

Према чињеничном стању утврђеном у парничном поступку, тужила је била у радном односу код тужене од 2003. године до 19.08.2011. године и обављала послове стручног референта са местом рада у експозитури ... у ..., а по анексу уговора о раду од 22.06.2009. године послове благајника ..., основни банкарски производи, са местом рада у експозитури ... у Извршни одбор тужене је 20.06.2011. године одлучио да се затвори експозитура, у којој је тужила радила, као непрофитабилна. Програмом решавања вишка запослених тужене бр. ... од 20.07.2011. године (са списком запослених који су оглашени за вишак, а на коме се налазила и тужила), у члану 4, предвиђено је да се због увођења промена наведених у тачки 3. Програма, у одређеним деловима банке као вишак запослених јављају сви запослени који су радили на пословима у организационим деловима банке и угашени су одлуком Извршног одбора банке (између осталих и у експозитури), а у члану 13. наведено је да ступа на снагу даном доношења и да се примењује од објављивања на огласној табли седишта банке. Тужили се није могло обезбедити ново запошљавање код другог послодавца, нити је било услова за преквалификацију и доквалификацију, нити за радом са непуним радним временом код тужене. Појединачним колективним уговором тужена је предвидела да програм решавања вишка запослених обавезно садржи критеријуме за одређивање вишка запослених за чијим је радом престала потреба и то како основне критеријуме, тако и допунске критеријуме, а који се дефинишу програмом, уз договор послодавца и синдиката. Оспореним решењем тужене број ... од 03.08.2011. године тужили је, применом одредбе члана 179. тачка 9. Закона о раду, отказан уговор о раду због извршених технолошких и економских промена код тужене, јер је услед смањења обима послова престала потреба за њеним радом. Тужили је радни однос престао 19.08.2011. године. Тужили је исплаћена отпремнина.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право и одбили као неоснован захтев тужиле за поништај оспореног решења туженог о отказу уговора о раду тужили.

Одредбом члана 179. тачка 9. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05 и 54/09), која је важила у време престанка радног односа тужиле, било је прописано да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла, или дође до смањења обима посла.

Испитујући законитост оспореног решења од 03.08.2011. године, нижестепени судови су правилно закључили да је настао отказни разлог из цитиране одредбе члана 179. тачка 9. Закона о раду, јер је код тужене дошло до технолошких, економских и организационих промена, због чега је Програмом решавања вишка запослених код тужене одређено да се затвара експозитура, у којој је била запослена тужила.

Имајући у виду све наведено, Врховни касациони суд је нашао да је побијана другостепена пресуда донета правилном применом материјалног права. Такође је оценио као неосноване наводе тужиле из ревизије да технолошке и економске промене

код тужене нису довеле до смањења обима посла управо на радном месту које је обављала тужилца, а који би могли да имају за последицу престанак потребе за њеним радом. Врховни касациони суд сматра да су нижестепени судови детаљно образложили на који начин су технолошке, економске и организационе промене код тужене довеле најпре до одлуке о затварању експозитуре, а онда и до гашења свих радних места у експозитури у којој је тужилца била запослена, па и радног места тужилце.

Неосновано се ревизијом указује да је решење о престанку радног односа тужилце незаконито јер тужена није спровела оцењивање запослених кроз утврђене критеријуме приликом проглашавања тужилце технолошким вишком, имајући у виду да се, према члану 5. став 2. Програма решавања вишка запослених који је донео Управни одбор тужене, ови критеријуми примењују само у случају смањења броја извршилаца на истом радном месту, али не и у случају укидања радног места као последице гашења целе организационе јединице – у овом случају експозитуре тужене. Околност да је појединим запосленим радницима из експозитуре у којој је тужилца радила нађен посао у другој организационој јединици тужене, по налажењу Врховног касационог суда, не чини решење о престанку радног односа тужилце незаконитим с обзиром на то да тужена није имала могућност да и тужилцу распореди на друго одговарајуће место, нити да примени неку од мера решавања вишка запослених, осим да јој исплати отпремнину.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Катарина Манојловић Андрић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић